משניות מבוארות | מַסֶּכֶת מַכְשִׁירִין פרק ג

פֶּרֶק ג' א) שֵׁק שֶׁהוּא מְלֵא פֵּרוֹת וּנְתָנוֹ עַל גַּב הַבָּהָר, הֵינוּ זְרָעִים לְשֹׁאב הַמַּיִם. וּנְתָנוֹ עַל גַּב הַבּוֹר, אוֹ עַל פִּי הַבּוֹר, אוֹ עַל מַעֲלוֹת הַמְּעָרָה, עַל מַדְרֵגוֹת מְעָרָה מְלֵאָה מַיִם, וְשָׁאֲבוּ מַיִם, כָּל הַמַּיִם שֶׁשָּׁאֲבוּ הֲרֵי זֶה בְּכִי יַתֵּן, דְּיִרְאֶה לֵיהּ שֶׁיִּשָּׁאֲבוּ, שֶׁמִּתּוֹךְ כֹּחַ הַן נִרְאִין בְּזֵין וּבְפוּחִין.

פרק ג' א שֵׁק שֶׁהוּא מְלֵא פֵּרוֹת וּנְתָנוֹ עַל גַּב הַבָּהָר, אוֹ עַל פִּי הַבּוֹר, אוֹ עַל מַעֲלוֹת הַמְּעָרָה, וְשָׁאֲבוּ, כֹּל שֶׁשָּׁאֲבוּ, בְּכִי יַתֵּן. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, כֹּל שֶׁהוּא כְּנֶגֶד הַמַּיִם, בְּכִי יַתֵּן. וְכֹל שֶׁאֵינוֹ כְּנֶגֶד הַמַּיִם, אֵינוֹ בְּכִי יַתֵּן. **ב)** חֲבִית שֶׁהִיא מְלֵאָה פֵּרוֹת וּנְתוּנָה לְתוֹךְ הַדְּרוֹת, וְשָׁאֲבוּ, כֹּל שֶׁשָّאֲבוּ, מִשְׁקִין אָמְרוּ, בְּמַיִם בְּיֵינוֹ וּבְחֹמֶץ. וְשֹׁאֵר כָּל הַמַּשְׁקִין, טְהוֹרִין. רַבִּי נְחֶמְיָה מְטַהֵר בִּקְטָנִית, שֶׁאֵין הִקְטָנִית שׁוֹאֶבֶת: **ג** הָרְוּדָה פַּת חִמָּה וּנְתָנָהּ עַל פִּי חֲבִית שֶׁל יַיִן, רַבִּי מֵאִיר מְטַמֵּא. רַבִּי יְהוּדָה מְטַהֵר. רַבִּי יוֹסֵי מְטַהֵר בְּשֶׁל שְׂעוֹרִים וּמִטַּמֵּא בְּשֶׁל חִטִּים שׁוֹאֲבוֹת: **ד** הַמְרַבֵּץ אֶת בֵּיתוֹ וְנָתַן בּוֹ חִטִּים וְטָנֵנוּ, אִם מֵחֲמַת הַמַּיִם, בְּכִי יַתֵּן. וְאִם מֵחֲמַת הַסֶּלַע, אֵינוֹ בְּכִי יַתֵּן. הִמְכַּבֵּס אֶת כְּסוּתוֹ בְּעֲרָבָה, נָתַן בָּהּ חִטִּים וְטָנֵנוּ, אִם מֵחֲמַת הַמַּיִם, בְּכִי יַתֵּן. אִם מֵחֲמַת עַצְמָן, אֵינוֹ בְּכִי יַתֵּן. הַמְטַנֵּן בְּחוֹל, הֲרֵי זֶה בְּכִי יַתֵּן. מַעֲשֶׂה בְּאַנְשֵׁי הַמְּחוֹז שֶׁהָיוּ מְטִינִין בְּחוֹל, אָמְרוּ לָהֶם חֲכָמִים, אִם כָּךְ הָיִיתֶם עוֹשִׂים, לֹא עֲשִׂיתֶם טָהֳרָה מִימֵיכֶם: **ה** הַמְטַנֵּן בְּטִיט הַנָּגוּב, רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, אִם יֵשׁ בּוֹ מִשְׁקֶה טוֹפֵחַ, בְּכִי יַתֵּן. וְאִם לָאו, אֵינוֹ בְּכִי יַתֵּן. הַמְרַבֵּץ אֶת גָּרְנוֹ, אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ שֶׁמָּא נָתַן בָּהּ חִטִּים וְטָנֵנוּ. הַמְלַקֵּט עֲשָׂבִים כְּשֶׁהֵטַּל עֲלֵיהֶם, לְהָטַן בָּהֶם חִטִּים, אֵינוֹ בְּכִי יַתֵּן. אִם נִתְכַּוֵּן לְכָךְ, הֲרֵי זֶה בְּכִי יַתֵּן. הַמּוֹלִיךְ חִטִּין לְטַחוֹן וְיָרְדוּ עֲלֵיהֶן גְּשָׁמִים, אִם שֶׁמַּח, בְּכִי יַתֵּן. הַמְטַנֵּן בְּחוֹל, הֲרֵי זֶה בְּכִי יַתֵּן. מַעֲשֶׂה בְּאַנְשֵׁי הַמְּחוֹז שֶׁהָיוּ מְטִינִין בְּחוֹל, אָמְרוּ לָהֶם חֲכָמִים, אִם כָּךְ הָיִיתֶם עוֹשִׂים, לֹא עֲשִׂיתֶם טָהֳרָה מִימֵיכֶם: **ה** הַמְטַנֵּן בְּטִיט הַנָּגוּב, רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, אִם יֵשׁ בּוֹ מִשְׁקֶה טוֹפֵחַ, בְּכִי יַתֵּן. וְאִם לָאו, אֵינוֹ בְּכִי יַתֵּן. הַמְרַבֵּץ אֶת גָּרְנוֹ, אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ שֶׁמָּא נָתַן בָּהּ חִטִּים וְטָנֵנוּ. הַמְלַקֵּט עֲשָׂבִים כְּשֶׁהַטַּל עֲלֵיהֶם, לְהָטַן בָּהֶם חִטִּים, אֵינוֹ בְּכִי יַתֵּן. אִם נִתְכַּוֵּן לְכָךְ, הֲרֵי זֶה בְּכִי יַתֵּן. הַמּוֹלִיךְ חִטִּין לְטַחוֹן וְיָרְדוּ עֲלֵיהֶן גְּשָׁמִים, אִם שֶׁמַּח, בְּכִי יַתֵּן. אִם נִתְכַּוֵּן בְּגַב וְיָרְדוּ עֲלֵיהֶן גְּשָׁמִים, אִם שֶׁמַּח, בְּכִי יַתֵּן. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אִי אִפְשָׁר שֶׁלֹּא לִשְׁמוֹחַ, אֶלָּא, אִם פָּקַק אֶת הַצִּנּוֹר, אוֹ אִם הִלְחֵל לְתוֹכוֹ: **ז** הַחַמָּרִין שֶׁהָיוּ עוֹבְרִים בְּנָהָר וְנָפְלוּ שְׂקִיהֶם לַמַּיִם, אִם שֶׁמְּחוּ, בְּכִי יַתֵּן. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אִי אִפְשָׁר שֶׁלֹּא לִשְׁמוֹחַ, אֶלָּא, אִם הִכְּסוּ. הָיוּ רַגְלֵיהֶן מְלֵאוֹת טִיט, וְכֵן רַגְלֵי בְּהֵמָתוֹ, אֶלָּא, אִם הִכְּסוּ. הָיוּ רַגְלֵיהֶן וְרַגְלֵי בְּהֵמָתוֹ, וְנָפְלוּ הַמַּיִם עַל הַפְּרוֹת, הֲרֵי זֶה בְּכִי יַתֵּן. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אִי אִפְשָׁר שֶׁלֹּא לִשְׁמוֹחַ, אֶלָּא אִם עָמַד וְהִדִּיחַ בְּאָדָם וּבְבְהֵמָה טְהוֹרָה, אֲבָל בְּאָדָם וּבְבְהֵמָה טְמֵאָה, לְעוֹלָם טָמֵא.

חוֹל בְּלֹא מַיִם. מַעֲשֶׂה בְּאַנְשֵׁי הַמְּחוֹז שֶׁהָיוּ מְטִינִין בְּחוֹל, אָמְרוּ לָהֶם חֲכָמִים, אִם כָּךְ הָיִיתֶם עוֹשִׂין בְּפִרוֹתֵיכֶם, לֹא עֲשִׂיתֶם טָהֳרָה מִימֵיכֶם. **ה)** הַמְטַנֵּן בְּטִיט הַנָּגוּב, שׁוֹנֹתוֹ הַפְּרוֹת בְּקַרְקַע הַר הַן נִרְאִין בְּזֵין וּבְפוּחִין. אוֹמֵר, אִם יֵשׁ בּוֹ מַשְׁקֶה טוֹפֵחַ, הֲרֵי זֶה בְּכִי יַתֵּן, וְאִם לָאו, אֵינוֹ בְּכִי יַתֵּן, אֲפִלּוּ יֵשׁ בּוֹ לְחֲלוּחִית קְצָת, כֵּיוָן שֶׁאֵינוֹ טוֹפֵחַ אֵינוֹ בְּכִי יַתֵּן. הַמְרַבֵּץ אֶת גָּרְנוֹ, שֶׁמְּנַלֵּף בּוֹ מַיִם לְהַשְׁכִּיב הַעָפָר, אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ שֶׁמָּא נָתַן בָּהּ חִטִּים וְטָנֵנוּ, פְּרוּשׁ אֲפִלּוּ יֵשׁ שָׁם חִטִּים, אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ שֶׁמָּא טָנֵנוּ, דְּאִין נִכְשָׁרִין בְּכָךְ דְּלֹא נִתְכַּוֵּן אֶלָּא לְהַשְׁכִּיב הַעָפָר דְּלֹא נִיחָא לֵיהּ שֶׁיִּשָּׁאֲרוּ מַיִם בְּגוֹרָן לְפִי שֶׁהֵם מְזִיקִין. הַמְלַקֵּט עֲשָׂבִים כְּשֶׁהַטַּל עֲלֵיהֶן, כְּגוֹן שֶׁהָיָה מְשַׁכִּים לְמַלְּכוֹתוֹ וְלֹקֵט עֲשָׂבִים עַם הַטַּל שֶׁעֲלֵיהֶם, כְּדֵי לְהָטַן בָּהֶם חִטִּים. לְהָטַנֵּן בָּהֶן חִטִּין כְּדֵי שֶׁיִּצְמְנוּ, אֵינוֹ בְּכִי יַתֵּן. שֶׁהֲרֵי לֹא נִתְכַּוֵּן לְהָטַל אֶלָּא לְהֲעָלֵין, אֲבָל אִם נִתְכַּוֵּן לְכָךְ לְטַל שֶׁעֲלֵיהֶן כְּדֵי שֶׁיִּצְמְנוּ, הֲרֵי זֶה בְּכִי יַתֵּן. הַמּוֹלִיךְ חִטִּים לְטַחוֹן וְיָרְדוּ עֲלֵיהֶם גְּשָׁמִים, אִם שֶׁמַּח בְּגַשְׁמִים, הֲרֵי זֶה בְּכִי יַתֵּן. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אִי אִפְשָׁר שֶׁלֹּא לִשְׁמוֹחַ כְּדַלְעֵיל, אֶלָּא אִם פָּקַק אֶת הַצִּנּוֹר, אִם סָתַם הַצִּנּוֹר כְּדֵי שֶׁלֹּא יֵצְאוּ מַיִם, אוֹ אִם הִלְחֵל לְתוֹכוֹ שֶׁנִּטְנְעוּ וְנָעֵר הַזֵּיתִים בְּמַיִם שֶׁבְּתוֹךְ הַצִּנּוֹר, דְּסוֹבֵר רַבִּי יְהוּדָה אִין הַמְחַשְּׁבָה מוֹעֶלֶת לְהַכְשִׁיר עַד שֶׁיַּעֲשֶׂה מַעֲשֶׂה לְגֹלַת הַמְחַשְּׁבָה חוֹל בְּלֹא מַיִם. מַעֲשֶׂה בְּאַנְשֵׁי הַמְּחוֹז שֶׁהָיוּ מְטִינִין בְּחוֹל, אָמְרוּ לָהֶם חֲכָמִים, אִם כָּךְ הָיִיתֶם עוֹשִׂין בְּפִרוֹתֵיכֶם, לֹא עֲשִׂיתֶם טָהֳרָה מִימֵיכֶם. **ה)** הַמְטַנֵּן בְּטִיט הַנָּגוּב, רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, אִם יֵשׁ בּוֹ מִשְׁקֶה טוֹפֵחַ, בְּכִי יַתֵּן. וְאִם לָאו, אֵינוֹ בְּכִי יַתֵּן. הַמְרַבֵּץ אֶת גָּרְנוֹ, אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ שֶׁמָּא נָתַן בָּהּ חִטִּים וְטָנֵנוּ. הַמְלַקֵּט עֲשָׂבִים כְּשֶׁהַטַּל עֲלֵיהֶם, לְהָטַן בָּהֶם חִטִּים, אֵינוֹ בְּכִי יַתֵּן. אִם נִתְכַּוֵּן לְכָךְ, הֲרֵי זֶה בְּכִי יַתֵּן. הַמּוֹלִיךְ חִטִּין לְטַחוֹן וְיָרְדוּ עֲלֵיהֶן גְּשָׁמִים, אִם שֶׁמַּח, בְּכִי יַתֵּן. אִם נִתְכַּוֵּן בְּגַב וְיָרְדוּ עֲלֵיהֶן גְּשָׁמִים, אִם שֶׁמַּח, בְּכִי יַתֵּן. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אִי אִפְשָׁר שֶׁלֹּא לִשְׁמוֹחַ, אֶלָּא, אִם פָּקַק אֶת הַצִּנּוֹר, אוֹ אִם הִלְחֵל לְתוֹכוֹ: **ז** הַחַמָּרִין שֶׁהָיוּ עוֹבְרִים בְּנָהָר וְנָפְלוּ שְׂקִיהֶם לַמַּיִם, אִם שֶׁמְּחוּ, בְּכִי יַתֵּן. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אִי אִפְשָׁר שֶׁלֹּא לִשְׁמוֹחַ, אֶלָּא, אִם הִכְּסוּ. הָיוּ רַגְלֵיהֶן מְלֵאוֹת טִיט, וְכֵן רַגְלֵי בְּהֵמָתוֹ, אֶלָּא, אִם הִכְּסוּ. הָיוּ רַגְלֵיהֶן וְרַגְלֵי בְּהֵמָתוֹ, וְנָפְלוּ הַמַּיִם עַל הַפְּרוֹת, הֲרֵי זֶה בְּכִי יַתֵּן. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אִי אִפְשָׁר שֶׁלֹּא לִשְׁמוֹחַ, אֶלָּא אִם עָמַד וְהִדִּיחַ בְּאָדָם וּבְבְהֵמָה טְהוֹרָה, אֲבָל בְּאָדָם וּבְבְהֵמָה טְמֵאָה, לְעוֹלָם טָמֵא.

מַסֶּכֶת מַכְשִׁירִין פרק ד | משניות מבוארות

וּבְהֵמָה לֹא פְּלִיגָא רַבִּי יְהוּדָה, שֶׁגַּם הוּא מוֹדֶה. וְהַטַּעַם כָּתַב מהר"ם דְּבְהֵמָה שֶׁעוֹשִׂין לְשִׁחִיטָה לִפְעָמִים אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ שֶׁיִּתְלַכְלֵךְ, אֲבָל בְּאָדָם אוֹ בְּבְהֵמָה טְמֵאָה שֶׁעוֹמֶדֶת לִרְכַּב עָלֶיהָ, אוֹ בְּקוֹפֵס וּשְׁאָר בְּעֲלֵי חַיִּים שֶׁעוֹמְדִין לְשַׁחֵק, וְדַאי מְקַפִּיד בְּלִכְלוּכָן. **ח)** הַמּוֹרִיד אֶת הַגַּלְגֻּלִּים

ח הַמּוֹרִיד אֶת הַגַּלְגֻּלִּים וְאֶת כְּלִי הַבָּקָר בְּשִׁבִּיל שֶׁיָּחֻצוּ, הֲרֵי זֶה בְּכִי יַתֵּן. הַמּוֹרִיד בְּהֵמָה לְשִׁתּוֹת, הַמַּיִם הָעוֹלִים בְּפִיהָ, בְּכִי יַתֵּן. וּבְרַגְלֶיהָ, אֵינָן בְּכִי יַתֵּן. אִם חִשֵּׁב שֶׁיִּזְדַּחֵל רַגְלֶיהָ, אֵף הָעוֹלִין בְּרַגְלֶיהָ בְּכִי יַתֵּן. **ג)** הַכּוֹפֵה קְעָרָה עַל הַכַּתֹּל בְּשִׁבִּיל שֶׁתּוּדַּח הַקְּעָרָה, הֲרֵי זֶה בְּכִי יַתֵּן, שֶׁהֲרֵי הַמַּיִם לְרָצוֹן, אֲבָל אִם כּוֹפֶה הַקְּעָרָה בְּשִׁבִּיל שֶׁלֹּא יִלְקֹה הַכַּתֹּל, אֵינוֹ בְּכִי יַתֵּן. וְאִם כּוֹפֶה הַקְּעָרָה בְּשִׁבִּיל שֶׁיּוּדַּח הַכַּתֹּל יֵשׁ לְהַקְפִּיד בֵּין כַּתֹּל מְעָרָה לְבֵין כַּתֹּל בַּיִת, רְאֶה תִּוי"ט. **ד)** חֲבִית שֶׁיָּרַד הַדֶּלֶף לְתוֹכָהּ, שֶׁלֹּא לְרָצוֹן, וּבְתוֹךְ הַחֲבִית פְּרוֹת, וְאֵינוֹ רוֹצֶה שֶׁיִּכְּשְׁרוּ לְקַבֵּל טֻמְאָה, בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים יַשְׁבֵּר הַחֲבִית, שֶׁאִם מְעָרָה הַמַּיִם הֲרֵי מַכְשִׁירִין עַל יְדֵי זֶה. בֵּית הִלֵּל אוֹמְרִים יַעֲרֶה הַמַּיִם וְאֵינָן מוּכְשָׁרִין עַל יְדֵי כּוּן (וְכָל אֶחָד לְטַעֲמֵיהּ כְּמַבֹּאר בְּפֶרֶק ג מִשְׁנָה ב). וּמודים בֵּית שַׁמַּאי בְּשֶׁל הִלֵּל שֶׁהוּא מוּשִׁיט אֶת יָדוֹ וְנוֹטֵל פְּרוֹת מִתּוֹכָהּ, וְהֵם טְהוֹרִים, דְּלֹא הוּכְשְׁרוּ בְּכָךְ. **ה)** עֲרֵבָה שֶׁיָּרַד הַדֶּלֶף לְתוֹכָהּ, הַמַּיִם הִנְתַּזוּ מִמֶּנָּה לְחוּץ, וְהַצָּפִין לְמַעְלָה יְקַיְּמוּ לְחוּץ, וְכֵן הַמַּיִם שֶׁבְּתוֹךְ הָעֲרֵבָה, אֵינָן בְּכִי יַתֵּן, שֶׁכֵּלוּ שֶׁלֹּא לְרָצוֹן. נִטְלָה לְעֲרֵבָה כְּדֵי לְשוֹפְכָהּ בְּמָקוֹם אַחֵר, בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים הֲרֵי זֶה בְּכִי יַתֵּן, דִּלְרָצוֹן הוּא, הוֹאִיל וְלֹא שִׁפְכָהּ בְּמָקוֹמוֹ. בֵּית הִלֵּל אוֹמְרִים אֵינָן בְּכִי יַתֵּן, כֵּיוָן שֶׁלֹּא הִנִּיחָן בְּכֶלִי אֶלָּא נִטְלָה לְשוֹפְכָהּ. **ו)** הַנִּיחָה מִתַּחְלָה לְמָנֹת שֶׁיָּרַד הַדֶּלֶף לְתוֹכָהּ, הַמַּיִם הִנְתַּזוּ הֲרֵי זֶה בְּכִי יַתֵּן, שֶׁמַּאי אוֹמְרִים הֲרֵי זֶה בְּכִי יַתֵּן. נִטְלָה לְשִׁפְכָהּ, רַק הַמַּיִם שֶׁבְּתוֹכָהּ. נִטְלָה לְשִׁפְכָהּ, וְאַפִּלּוּ אֲלוּ וְאֲלוּ בֵּין בֵּית שַׁמַּאי וּבֵין בֵּית הִלֵּל מוֹדִים שֶׁהֵן בְּכִי יַתֵּן, וְאַפִּלּוּ נִטְלָה אַחַר כָּךְ לְשִׁפְכָהּ, כֵּיוָן שֶׁמִּתְּחִלָּה הָיָה לְרָצוֹן. הַמַּטְבִּיל אֶת הַכֵּלִים, וְהַמְכַבֵּס אֶת כְּסוּתוֹ בְּמַעֲרָה, בְּכִי יַתֵּן, דִּיְרֵאֶה לֵיהּ בָּהֶם שֶׁמְכַבֵּס בָּהֶם. אֲבָל הַמַּיִם הָעוֹלִים בְּרַגְלֶיהָ, אֵינָן בְּכִי יַתֵּן, דְּלֹא נִיחָא לֵיהּ בָּהֶם. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אִם אֵינוֹ לוֹ שֵׁירֵד לְמַעֲרָה אֶלָּא אֵם כֵּן נִטְבַּל רַגְלָיו, אֵף הַמַּיִם הָעוֹלִין בְּרַגְלָיו בְּכִי יַתֵּן. כִּי הוּא מִתְכַּוֵּן לְהַדִּיחַ רַגְלָיו, כְּמוֹ בְּמַמְלֶכֶת בְּחֵבֶת דְּלֵעֵיל. **ו)** קָפָה שֶׁהִיא מְלֵאָה תּוֹרְמוֹסִין וּנְתוּנָה לְתוֹךְ מְקוָה, מוֹשִׁיט יָדוֹ וְנוֹטֵל תּוֹרְמוֹסִין מִתּוֹכָהּ, וְהֵם טְהוֹרִים.

שֶׁכָּל יְרִידַת הַגְּשָׁמִים עֲלֵיהֶן הָיָה שֶׁלֹּא לְרָצוֹן. וְאִם נֵעַר גּוּפוֹ שֶׁיֵּרְדוּ הַמַּיִם שֶׁעַל בְּגָדָיו, הֲרֵי הֵם בְּכִי יַתֵּן, הַמַּיִם הַמּוּפָלִים מִכְּשִׁירִין. עַמָּד תַּחַת הַצִּנּוֹר לְהָקֵר אוֹ לְדוּחַ, שֶׁהָיָה מִתְּכַוֵּן לְרָצוֹן, בְּטֻמְאָה, אוֹ בְּטָהֳרָה אֲבָל לֹא עַל הַפְּרוֹת הֲרֵי דִּינָן כְּמַיִם שֶׁהֵם מְכַשְּׁרִין וּמִטַּמְּאִין כְּחַבָּרִים, וּבְטָהוֹר, אִם יָרְדוּ עַל אֲדָם טָהוֹר, הֲרֵי זֶה בְּכִי יַתֵּן, וּמְכַשְּׁרִין. כֵּיוָן שֶׁיָּרְדוּ לְרָצוֹן, וְלֹא מִטַּמְּאִין. **ז)** הַכּוֹפֵה קְעָרָה עַל הַכַּתֹּל בְּשִׁבִּיל שֶׁתּוּדַּח הַקְּעָרָה, הֲרֵי זֶה בְּכִי יַתֵּן, שֶׁהֲרֵי הַמַּיִם לְרָצוֹן, אֲבָל אִם כּוֹפֶה הַקְּעָרָה בְּשִׁבִּיל שֶׁלֹּא יִלְקֹה הַכַּתֹּל, אֵינוֹ בְּכִי יַתֵּן. וְאִם כּוֹפֶה הַקְּעָרָה בְּשִׁבִּיל שֶׁיּוּדַּח הַכַּתֹּל יֵשׁ לְהַקְפִּיד בֵּין כַּתֹּל מְעָרָה לְבֵין כַּתֹּל בַּיִת, רְאֶה תִּוי"ט. **ד)** חֲבִית שֶׁיָּרַד הַדֶּלֶף לְתוֹכָהּ, שֶׁלֹּא לְרָצוֹן, וּבְתוֹךְ הַחֲבִית פְּרוֹת, וְאֵינוֹ רוֹצֶה שֶׁיִּכְּשְׁרוּ לְקַבֵּל טֻמְאָה, בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים יַשְׁבֵּר הַחֲבִית, שֶׁאִם מְעָרָה הַמַּיִם הֲרֵי מַכְשִׁירִין עַל יְדֵי זֶה. בֵּית הִלֵּל אוֹמְרִים יַעֲרֶה הַמַּיִם וְאֵינָן מוּכְשָׁרִין עַל יְדֵי כּוּן (וְכָל אֶחָד לְטַעֲמֵיהּ כְּמַבֹּאר בְּפֶרֶק ג מִשְׁנָה ב). וּמודים בֵּית שַׁמַּאי בְּשֶׁל הִלֵּל שֶׁהוּא מוּשִׁיט אֶת יָדוֹ וְנוֹטֵל פְּרוֹת מִתּוֹכָהּ, וְהֵם טְהוֹרִים, דְּלֹא הוּכְשְׁרוּ בְּכָךְ. **ה)** עֲרֵבָה שֶׁיָּרַד הַדֶּלֶף לְתוֹכָהּ, הַמַּיִם הִנְתַּזוּ מִמֶּנָּה לְחוּץ, וְהַצָּפִין לְמַעְלָה יְקַיְּמוּ לְחוּץ, וְכֵן הַמַּיִם שֶׁבְּתוֹךְ הָעֲרֵבָה, אֵינָן בְּכִי יַתֵּן, שֶׁכֵּלוּ שֶׁלֹּא לְרָצוֹן. נִטְלָה לְעֲרֵבָה כְּדֵי לְשוֹפְכָהּ בְּמָקוֹם אַחֵר, בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים הֲרֵי זֶה בְּכִי יַתֵּן, דִּלְרָצוֹן הוּא, הוֹאִיל וְלֹא שִׁפְכָהּ בְּמָקוֹמוֹ. בֵּית הִלֵּל אוֹמְרִים אֵינָן בְּכִי יַתֵּן, כֵּיוָן שֶׁלֹּא הִנִּיחָן בְּכֶלִי אֶלָּא נִטְלָה לְשוֹפְכָהּ. **ו)** הַנִּיחָה מִתַּחְלָה לְמָנֹת שֶׁיָּרַד הַדֶּלֶף לְתוֹכָהּ, הַמַּיִם הִנְתַּזוּ הֲרֵי זֶה בְּכִי יַתֵּן, שֶׁמַּאי אוֹמְרִים הֲרֵי זֶה בְּכִי יַתֵּן. נִטְלָה לְשִׁפְכָהּ, רַק הַמַּיִם שֶׁבְּתוֹכָהּ. נִטְלָה לְשִׁפְכָהּ, וְאַפִּלּוּ אֲלוּ וְאֲלוּ בֵּין בֵּית שַׁמַּאי וּבֵין בֵּית הִלֵּל מוֹדִים שֶׁהֵן בְּכִי יַתֵּן, וְאַפִּלּוּ נִטְלָה אַחַר כָּךְ לְשִׁפְכָהּ, כֵּיוָן שֶׁמִּתְּחִלָּה הָיָה לְרָצוֹן. הַמַּטְבִּיל אֶת הַכֵּלִים, וְהַמְכַבֵּס אֶת כְּסוּתוֹ בְּמַעֲרָה, בְּכִי יַתֵּן, דִּיְרֵאֶה לֵיהּ בָּהֶם שֶׁמְכַבֵּס בָּהֶם. אֲבָל הַמַּיִם הָעוֹלִים בְּרַגְלֶיהָ, אֵינָן בְּכִי יַתֵּן, דְּלֹא נִיחָא לֵיהּ בָּהֶם. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אִם אֵינוֹ לוֹ שֵׁירֵד לְמַעֲרָה אֶלָּא אֵם כֵּן נִטְבַּל רַגְלָיו, אֵף הַמַּיִם הָעוֹלִין בְּרַגְלָיו בְּכִי יַתֵּן. כִּי הוּא מִתְכַּוֵּן לְהַדִּיחַ רַגְלָיו, כְּמוֹ בְּמַמְלֶכֶת בְּחֵבֶת דְּלֵעֵיל. **ו)** קָפָה שֶׁהִיא מְלֵאָה תּוֹרְמוֹסִין וּנְתוּנָה לְתוֹךְ מְקוָה, מוֹשִׁיט יָדוֹ וְנוֹטֵל תּוֹרְמוֹסִין מִתּוֹכָהּ, וְהֵם טְהוֹרִים, דְּאִין הַמַּיִם נִכְשָׁרִין בְּמַחְבֶּרֶת, וְלָכֵן אֲפִלּוּ אָדָם טָמֵא שֶׁפָּשַׁט אֶת יָדוֹ וְנָטַל, אֵינוֹ מְטַמֵּא לְעֵל בְּקָרֶן הַמַּיִם, אוֹ אֲפִלּוּ אָדָם טָמֵא שֶׁפָּשַׁט אֶת יָדוֹ וְנָטַל, אֵינוֹ מְטַמֵּא לְעֵל מִשְׁקֶה שֶׁבְּתוֹכָהּ.